

Materiał sfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu BUILD Solid Ground. Wyłączną odpowiedzialność za treść ponosi Habitat for Humanity Poland i w żadnym wypadku nie może być ona traktowana jako odzwierciedlająca stanowisko Unii Europejskiej.

This project is funded by the European Union

POLSKA DEBATUJE

PRZYGOTOWUJEMY SZKOLNĄ DEBATĘ

Cieszymy się, że zdecydowaliście się przeprowadzić debatę. Dzięki Waszemu zaangażowaniu społeczność uczniowska będzie mogła dowiedzieć się jak ważne są kwestie podejmowane w Waszej debacie oraz zrozumieć kluczowe związane z nimi problemy.

Udana debata powinna być nie tylko ciekawa i merytoryczna, ale też trafiająca do publiczności.

W trakcie przygotowań do debaty najważniejsza będzie Wasza współpraca. Każdy z Was otrzymał na lekcji konkretną rolę. Teraz przejdź do sekcji dedykowanej Twojej roli i zapoznaj się z zadaniami.

Powodzenia!

ROLE W DEBACIE

1. Organizatorzy
2. Mówcy i Eksperti merytoryczni
4. Moderator
5. Komentatorzy

ORGANIZATORZY

PRZYNAJMNIEJ TYDZIEŃ PRZED DEBATĄ:

1. Wybierzcie platformę

komunikacyjną, na której odbędzie się debata. Może być to MS Teams, Zoom, Google Meet, Facebook lub inna znana Wam platforma.

2. Upewnijcie się

że wszyscy zainteresowani będą mogli łatwo uzyskać dostęp do platformy i wziąć udział w wydarzeniu – zarówno osoby z Waszej klasy, jak i zainteresowani z innych klas czy spoza szkoły.

3. Sprawdźcie

w jaki sposób umożliwić wszystkim dostęp do wydarzenia w dniu debaty. Być może będziecie musieli udostępnić link do grupy na MS Teams i zaakceptować chętnych przed debatą lub udostępnić kod spotkania lub link do Zooma czy Google Meet.

4. W porozumieniu z Samorządem Uczniowskim

utwórzcie wydarzenie na Waszych ulubionych mediach społecznościowych i rozpromujcie je poprzez używane przez uczniów kanały komunikacji. Im więcej tym lepiej! Różne aktywności podzielcie w zespole.

5. Opiszcie wydarzenie tak, żeby osoba, która nie wie nic o debatach ani o temacie Waszej debaty uzyskała potrzebne informacje (co, gdzie, kiedy) i zainteresowała się wydarzeniem.

6. Możecie poprosić o pomoc

w promocji wydarzenia nauczycieli i innych uczniów.

7. Przed debatą

zróbcie próbę techniczną, aby sprawdzić czy w dniu wydarzenia wszystko będzie działać poprawnie.

8. Dzień przed debatą

przypomnijcie o niej wszystkim uczestnikom i publiczności (np. na wydarzeniu na Facebooku). Kolejne przypomnienie wyślijcie godzinę przed rozpoczęciem.

W DNIU DEBATY:

1. Upewnijcie się, że wszyscy mają dostęp do wydarzenia.

2. Nagrajcie debatę Będziecie mogli dzięki temu wrzucić ją na inne kanały i powtórnie przeanalizować.

3. Poproście moderatora i osoby debatujące o włączenie kamerek.

4. Zaproście publiczność do komentowania oraz zadawania pytań w sekcji komentarzy w trakcie debaty. Pytania zostaną odczytane przez moderatora po debacie.

5. Zarejestrujcie ilość osób uczestniczących w wydarzeniu poprzez zrzut ekranu lub elektroniczną listę obecności.

PO DEBACIE:

Udostępnijcie nagranie debaty (na Facebooku lub YouTube) i rejestrujcie liczbę wyświetleń.

MÓWCY I EKSPERCI MERYTORYCZNI

Waszym zadaniem jest przygotowanie **argumentów** oraz przedstawienie ich w taki sposób, aby ktoś, kto nie ma wiedzy w temacie, po debacie wyszedł o nią wzbogacony i zainteresowany diskutowanym zjawiskiem.

Format debaty:

- Wszyscy mówcy i mówczynie mogą wygłosić **trzy wypowiedzi po 2 minuty**. Moderator poinformuje Was o kolejności, w której będziecie mówić.
- Nie przerywamy innym uczestnikom – głosu udziela moderator.
- Na koniec odpowiecie na pytania od publiczności.

Jak zacząć przygotowania?

Zastanówcie się jakie są główne problemy i kwestie związane z waszym zagadnieniem. Jaka jest ich geneza? Co możecie powiedzieć o ich funkcjonowaniu? Jakie są konsekwencje społeczne i ekologiczne wybranych zjawisk? Dlaczego są ważne? Zapiszcie pomysły i porozmawiajcie o nich, żeby sprawdzić czego jeszcze nie wiecie.

WYSZUKIWANIE INFORMACJI:

Zwróćcie uwagę, aby źródła, z których korzystacie były wiarygodne i rzetelne. Możecie skorzystać z artykułów **Fundacji Habitat for Humanity**, artykułów naukowych (znajdziesz je za pomocą Google Scholar) lub z czasopism naukowych i popularnonaukowych dostępnych również w Internecie.

A. Przejrzyjcie artykuły i wybierzcie kilka, które najlepiej odpowiadają tematowi i dostarczają ciekawych, intuicyjnych argumentów.

B. Wynotujcie informacje, przykłady, dane które mówca będzie mógł przedstawić w debacie. Zapiszcie w jaki sposób przebiegają kluczowe zjawiska oraz co jest ich konsekwencją.

KONSTRUOWANIE ARGUMENTÓW:

Dobry argument składa się z trzech części zgodnie ze **schematem TUP**:

Twierdzenie – jedno zdanie oddające główny sens argumentu.

Uzasadnienie – powinna to być najważniejsza i najbardziej rozbudowana część.

Przykład – krótko ilustrujący omawianą kwestię w praktyce.

ODPOWIADANIE NA ARGUMENTY:

Jeśli chcesz odpowiedzieć na jakiś argument zadaj sobie pytania: *Dlaczego ten argument nie jest prawdziwy? Dlaczego nie wyklucza się z moimi argumentami? Dlaczego mój argument jest ważniejszy?*

STYL WYPOWIEDZI:

Aby Twoja wypowiedź była jak najbardziej przekonująca, zwróć uwagę nie tylko na język, którego używasz, ale także na niewerbalną stronę swojego wystąpienia. Szczególnie istotny jest ton głosu, gestykulacja oraz kontakt wzrokowy z innymi mówcami oraz publicznością.

Przygotowaliśmy dla Was krótki filmik z poradami o tym jak zrobić dobre wystąpienie.

[kod QR oraz link jest dostępny na następnej stronie Instrukcji].

TRENING:

Przed debatą warto sprawdzić swoją wiedzę i umiejętność odpowiadania na pytania związane z tematem dyskusji.

W tym celu umówcie się na spotkanie treningowe, na którym eksperci merytoryczni zadadzą mówcy po 2 pytania, które mogą pojawić się na debacie.

SCHEMAT TUP

VIDEO OBJAŚNIAJĄCE

Obejrzyjcie video specjalnie przygotowane dla potrzeb Instrukcji.

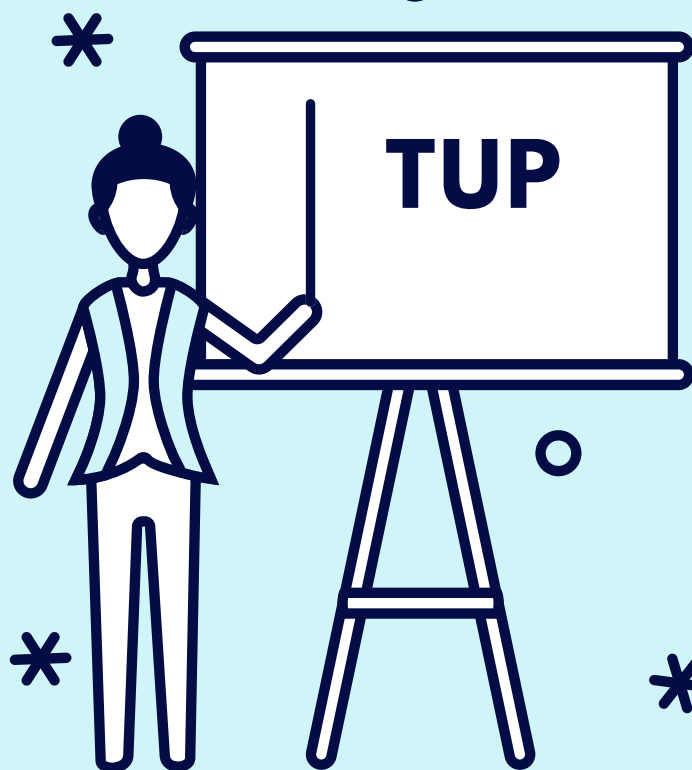
Link do video: [Jak wzbudzić zainteresowanie słuchaczy?](#)

(Nakierujcie swój
smartphone na kod QR)

T JAK TWIERDZENIE

jedno zdanie oddające główny sens argumentu. ○

U JAK UZASADNIENIE

Powinna być to najważniejsza i najbardziej rozbudowana część. Przygotowując ją zadajcie sobie następujące pytania:

- Na czym polega dane zjawisko?
- Skąd się wzięło?
- Jakie są jego konsekwencje?
- Kogo dotyczy?
- * Jakie dane możesz przytoczyć?
- Dlaczego powinniśmy się tym przejmować?

P JAK PRZYKŁAD

Krótko ilustrujący omawianą kwestię w praktyce.

Zastanówcie się wspólnie co może być ciekawe, zaskakujące lub wymagające wyjaśnienia. Przygotujcie kilka argumentów (2-3) i postarajcie się uzasadnić je jak najlepiej. Aby Wasz argument był przekonujący postarajcie się sami jak najlepiej go zrozumieć, a w trakcie debaty mówca wytłumaczy go krok po kroku.

MODERATOR

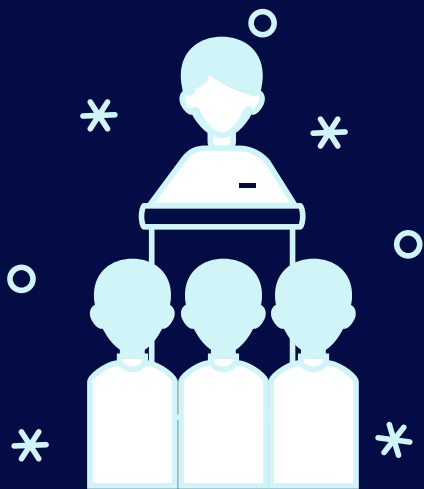
Twoim zadaniem jest pomoc uczestnikom dyskusji w dojściu do porozumienia oraz dbanie o równe możliwości wyrażenia własnego zdania przez każdego z uczestników. Decydujesz o kolejności zabierania głosu, przedstawiasz na początku debaty zasady a w trakcie dbasz o ich przestrzeganie.

PRZED DEBATĄ:

Zapoznaj się z tematem i wymyśl kilka pytań organizujących, np:

- Jakie są Waszym zdaniem największe wyzwania dotyczące tego zagadnienia?
- Jakie zmiany zobaczymy w najbliższych 5 latach?

Pytania pomogą Ci nakierować mówców na warte omówienia wątki.

ROZPOCZĘCIE I PRZEBIEG:

- **Przywitaj** uczestniczki i uczestników oraz krótko wyjaśnij swoją rolę.
- **Przedstaw** temat debaty. Możesz scharakteryzować kontekst spotkania oraz powiedzieć dlaczego dany temat jest podejmowany / kontrowersyjny / ważny, wprowadzając wszystkich obecnych w tematykę.
- **Przypomnij** uczestnikom format debaty:

A. Każdy mówca ma 3 wypowiedzi po 2 minuty. Rundy odbywają się w ustalonej kolejności. Powiedz wszystkim: "Poproszę o rozpoczęcie dyskusji Piotrką, po nim będę prosił o włączenie się Anię, następnie Zuzię, a potem Wojtką"

B. Nie przerywamy innym uczestnikom, czekamy na udzielenie głosu przez moderatora.

C. Po trzech wypowiedziach wszystkich uczestników przejdź do pytań zadanych przez widzów. Zaproś do pisania pytań ogólnych lub do konkretnych osób w komentarzach. Po zakończeniu debaty przeczytaj najciekawsze pytania.

W TRAKCIE DEBATY:

- Udzielasz głosu w ustalonej kolejności (każda osoba ma trzy razy po 2 minuty wypowiedzi). Możesz odebrać głos jeśli przekroczony zostanie czas wypowiedzi.
- Notuj punkty, które Cię zainteresowały.
- Pomiedzy wypowiedziami debatantów możesz wskazywać punkty wspólne i punkty sporu, wyciągnąć niejasności, dopytywać i prosić o wyjaśnienie wcześniejszych wypowiedzi.

ZAKOŃCZENIE:

- Przyjmij pytania od publiczności.
- Sprawdź czat oraz udziel głosu chętnym.
- Krótko podsumuj wnioski z debaty.
- Poinformuj gdzie w Internecie będzie można znaleźć nagranie debaty.
- Podziękuj uczestnikom, wszystkim organizatorom oraz publiczności.

KOMENTATORZY

Waszym zadaniem będzie ocena debaty od strony merytorycznej oraz analiza wystąpień mówców.

W trakcie debaty waszym celem będzie uważne słuchanie i notowanie uwag, aby po zakończeniu spisać wnioski w krótkim sprawozdaniu.

Jeśli chcecie o coś dopytać mówców, możecie zaoferować to moderatorowi to w trakcie debaty.

Pamiętajcie, aby zapisywać swoje spostrzeżenia na bieżąco w trakcie debaty, ponieważ później może być trudno przypomnieć sobie wszystkie uwagi.

SŁUCHAJĄC DEBATY ZWRÓĆCIE UWAGĘ NA NASTĘPUJĄCE KWESTIE:

- Jakie argumenty pojawiły się w debacie?
- Czy najważniejsze kwestie związane z tematem były obecne?
- Które argumenty zostały przedstawione w najbardziej przekonujący i zrozumiały sposób?
- Które kwestie nie zostały wystarczająco wyjaśnione?
- Czy jakieś argumenty się powtarzały?
- Czy i w jaki sposób debatanci odnosili się wzajemnie do swoich argumentów?
- Jakie wnioski można wyciągnąć z debaty?
- Czy któreś argumenty "wygrały"?

**PO DEBACIE KAŻDY Z WAS ZREDAGUJE TEKST
PODSUMOWUJĄCY DEBATĘ (300 SŁÓW).**

Podoba Ci się debatowanie?

*Jeśli chcesz rozwijać swoje umiejętności prowadzenia dyskusji oraz przemawiania zapraszamy do **Klubów Debat** oraz na stronę **www.polskadebatuje.org***